

REFERAT ZA GEOGRAFIJO SELITVE ALI MIGRACIJE

Pojem migracij

Gibanje ljudi iz krajev njihovega stalnega (ali daljšega) bivanja, iz njihove izvorne (emigracijske) družbe v nove kraje, v novo (imigracijsko) družbo. Gre za odhajanje, izseljevanje (odseljevanje), beg v tujino; gre za stalno ali dalj časa (nad eno leto) trajajoč prihod, priselitev v nov kraj bivanja in pridobitev novega prebivališča. **Reemigracija** je pojav, ko se nekdanji prebivalec kraja po daljšem obdobju bivanja izven njega vrne za stalno v domači kraj (pokrajino, državo).

Tako govorimo o **emigrantih** (izseljencih), **imigrantih** (priseljencih) in **reemigrantih** (povratnikih).

Najpomembnejši migracijski tokovi in migracijska območja

Najpomembnejša migracijska gibanja so čezmorske selitve. V zadnjih dveh stoletjih so bila glavna emigracijska področja čezmorskih selitev Evropa, Kitajska in Indija, glavna imigracijska področja pa Severna in Južna Amerika, Avstralija in Indokina. Iz Evrope naj bi bilo 65 milijonov emigrantov iz Vzhodnoazijskega območja pa 16 milijonov emigrantov.

Evropsko območje imigracije:

Od davnih dni je tipično območje imigracije. Od vzhoda so prihajala ljudstva in silila proti zahodu.

Sedem imigracijskih tokov:

- 1) iz Afrike naj bi prek Male Azije prišel človekov prednik
- 2) in iste smeri naj bi prišli v Južno Ameriko- Egejci, Etruščani, Iliri, Epirci
- 3) selitve germanskih ljudstev
- 4) selitve naših prednikov
- 5) vdor Madžarov, ki ostanejo v panonski nižini
- 6) navali Tatarov, ki se ustalijo v nižavju Vzhodne Evrope
- 7) v 14. stoletju vdor Turkov na Balkan

Obdobja evropsko-čezmorske emigracije

Po velikih odkritjih konec 15. in začetku 16. stoletja postane Evropa kontinent emigracije, ki pošilja svoje izseljence v vse konce sveta vse do dandanašnjih dni. Evropsko izseljenstvo je imelo pet glavnih časovnih obdobj.

1) 16.-18.stol.) Španci in Portugalci v osvojene države Latinske Amerike

2) Po Napoleonovih vojnah in je trajal tja do leta 1880. Po letu 1860 se je začelo množično izseljevanje iz Nemčije in nato še iz dežel Avstro-Ogrske

3) je trajalo od 1880 do prve svetovne vojne se izseljujejo iz Srednje Evrope (Avstro-Ogrske), Poljske, Rusije in Italije. To obdobje je ocenjeno kot najintenzivnejše obdobje v Evropi, saj je letno čez lužo odhajalo milijon ljudi.

4) med obema vojnama, ki ga delimo na dva dela - do velike gospodarske krize, ko je bilo izseljevanje sicer manj intenzivno kot pred prvo vojno in po krizi, ko se je letni odtok zmanjšal na okrog 200.000 izseljencev.

5) po drugi svetovni vojni in Velike Britanije, Italije, Zahodne Nemčije, Španije in Portugalske.

Pomembnejše države doseljevanja

Največ doseljevanja je bilo v obe Ameriki:

V letih 1820-1972 so ZDA sprejele iz vsega sveta približno 48 milijonov doseljencev, od tega 35 milijonov iz Evrope, iz Kanade 4 milijone, iz Latinske Amerike 3,8 milijona in iz Azije 1,8 milijona.

V Latinsko Ameriko kaže priseljevanje v primerjavi z Severno Ameriko bistvene razlike.

V obdobju 1810-1975 je sem prišlo okrog 25 milijonov priseljencev iz čezmorskih dežel, med katerimi prevladujejo Španci, Portugalci (Brazilija) in Italijani, precej pa je tudi Nemcev. Ker je bilo tudi veliko izseljencev iz Španije govorijo v Latinski Ameriki večinoma Španski jezik. Mnogo izseljencev je prišlo v ^ile in Argentino iz Jugoslavije.

V tipičen kontinent čezmorskega doseljevanja se kaže tudi Avstralija, ki je zaradi kontroliranega vseljevanja ostala najboj angleška.

Oblike migracij

Notranje selitve-stalne

O notranjih državnih migracijah imamo sorazmerno malo podatkov. Žeprav je znano, da so prisotne v vseh razvitejših demokratičnih državah. Iz prenaseljenega, agrarnega in praviloma nerazvitega okolja odhajajo ljudje v mesta in industrijska središča, menjavajo kraj zaposlitve.

Dnevne selitve

Posebna oblika notranjih selitev so tako imenovane dnevne ali delovne migracije. To je dnevno potovanje ljudi iz kraja bivanja v kraj zaposlitve. Tako potuje vsak dan na leto na delo desetine milijonov ljudi na razdaljo od 3-40 kilometrov. Dnevne selitve so zelo izrazite v pomembnejša središča (Ljubljana, Maribor, Celje).

Sezonske selitve

To je posebna oblika državnih in meddržavnih selitev. Kot klasična pokrajina sezonska je pri nas znano Prekmurje, od koder so hodili v letni sezoni delat v Vojvodino, pa tudi čez mejo v Avstrijo in v Nemčijo. Iz Dalmacije in Bosne so bili znani krošnjariji pri nas ribniški zdobnarji...

Med evropskimi državami sprejemajo največ sezoncev v Švici in Franci, dajejo pa jih največ Italija in Španija. Mnogi Mehikanci prihajajo na sezonsko delo v Združene države Amerike.

Začasno zaposleni v tujini- zdomici

Posebna oblika sodobnih migracij so tako imenovani začasno zaposleni v tujini pri nas znani kot zdomci, pečalbari, (v Zahodni Nemčiji- Gastarbeiter) Začasna zaposlenost v tujini traja zelo različno od 2 do 10 let.. Največ zdomcev zaposluje Zahodna Nemčija, Francija, Švica, Avstrija in Belgija, pa tudi Švedska.